

**UCHWAŁA Nr X/87/12
RADY GMINY BRAŃSK**

z dnia 24 lutego 2012r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2016.**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591, z 2002 r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 214 poz. 1806; z 2003 r. Nr 80 poz. 717, Nr 162 poz. 1568; z 2004 r. Nr 102 poz. 1055, Nr 116 poz. 1203, Nr 167 poz. 1759; z 2005 r. Nr 172 poz. 1441, Nr 175 poz. 1457; z 2006 r. Nr 17 poz. 128, Nr 181 poz. 1337; z 2007 r. Nr 48 poz. 327, Nr 138 poz. 974, Nr 173 poz. 1218; z 2008 r. Nr 180 poz. 1111, Nr 223 poz. 1458; z 2009 r. Nr 52 poz. 420, Nr 157 poz. 1241; z 2010 r. Nr 28 poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106 poz.675, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz.679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887, 217, poz. 1281) w związku z art. 6 ust. 2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180 poz. 1493; z 2009 r. Nr 206 poz. 1589, z 2010 r. Nr 28 poz. 146, Nr 125 poz. 842, z 2011r. Nr 149, poz.887) uchwała się, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 - 2016, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brańsk.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Feliks Aleksander Wróblewski

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr X/87/12
Rady Gminy Brańsk
z dnia 24 lutego 2012r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE BRAŃSK
NA LATA 2012-2016**

Luty 2012

Wstęp

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych, grożących patologiami, w tym przemocą domową.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz.1493 ze zm.) znowelizowana ustawą z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na gminy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenia

poradnictwa i interwencji w przypadku jej zaistnienia, w szczególności poprzez działania edukacyjne, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Konieczność podejmowania zdecydowanych działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika również z Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.) oraz Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.).

Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Brańsk, przyjęta przez Radę Gminy w Brańsku zrealizuje jako jeden z celów operacyjnych przeciwdziałanie przemocy domowej, będącego elementem celu strategicznego – budowanie sprawnego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Jednym z kierunków działań do zrealizowania celów operacyjnych jest opracowanie i realizacja lokalnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Również Gminny Program Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2011-2016 wskazuje na ochronę dziecka i rodziny poprzez poprawę stanu funkcjonowania rodziny, doskonalenie procesu wychowawczego, promocję zdrowia oraz rozwój sportu i rekreacji, poprawę sytuacji dziecka w środowisku szkolnym i poprawę stanu bezpieczeństwa rodziny dzieci i młodzieży.

CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc to:

„Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny, a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”

Przemoc domowa:

- jest intencjonalna, tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka lub zaniechaniem działania i ma na celu kontrolę nad ofiarą;
- jest skutkiem nierównowagi sił pomiędzy sprawcą a ofiarą przemocy;
- narusza prawa i dobra osobiste ofiary – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa człowieka: prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku;
- powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na szkody osłabiając jej zdolność do samoobrony.

Rodzaje przemocy:

1. **przemoc fizyczna**, obejmująca działania bezpośrednie, które wyrządzają ból i cierpienie fizyczne;
2. **przemoc psychiczna**, która jest bezpośrednim działaniem krzywdzącym, wykorzystującym mechanizm procesów psychologicznych;
3. **przemoc seksualna**, działającą w obszarze zachowań seksualnych, naruszającą intymność pożycia;
4. **przemoc ekonomiczna**, dotycząca warunków materialnych, która opiera się na uzależnieniu ofiary od statusu materialnego sprawcy;
5. **zaniedbywanie** – niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych, medycznych i emocjonalnych osób zależnych, a także nie zapewnienie im podstawowych warunków bytowych.

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do badania. Istnieje wiele mitów i stereotypów, które przyczyniają się do pogłębiania tego problemu. Panuje pogląd, że przemoc dotyczy tylko rodzin z tzw. marginesu społecznego i jest związana wyłącznie z alkoholem. Drugim problemem jest stereotyp, że w sprawy rodzinne nie można się wtrącać. Natomiast skalę występowania zjawiska obrazują następujące liczby:

- a) 64 % Polaków zna w swoim otoczeniu takie rodziny, o których słyszeli lub wiedzą, że dochodzi w nich do różnych form przemocy,

- b) 52 % badanych osób twierdzi, że zna rodziny, w których dochodzi do przemocy psychicznej,
- c) 44 % badanych poznała rodziny, w których dochodziło do przemocy fizycznej,
- d) 26 % kojarzy rodziny, w których występuje przemoc ekonomiczna,
- e) 9 % badanych spotkała się z rodzinami, w których pojawia się przemoc seksualna,
- f) 11 % osób jest krzywdzonych wielokrotnie w rodzinie.¹

¹ Źródło: Informator dla świadka przemocy w rodzinie, Warszawa 2010, opracowany przez Fundację Mederi .

ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE BRAŃSK

1. Najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary.
2. Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy, bez względu na to, co zrobiła ofiara.
3. Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
4. Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
5. Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest nieskuteczna.
6. Ofiara przemocy w rodzinie cierpi na skutek wielokrotnego urazu.
7. Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu ofiary i decyzjach, jakie podejmuje, bowiem jest to jeden z objawów doznanego urazu.

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez spójne działanie wszystkich służb oraz zminimalizowanie prawdopodobieństwa wystąpienia aktów przemocy poprzez podniesienie świadomości społecznej.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy (psychologicznej, prawnej, terapeutycznej, socjalnej) dla ofiar przemocy w rodzinie,
2. Zwiększenie skuteczności działań wobec sprawców przemocy,
3. Podniesienie poziomu wiedzy, świadomości lokalnej dotyczącej przemocy domowej oraz zmiana nastawienia świadków przemocy do występowania o pomoc dla osób pokrzywdzonych,
4. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, poprawa skuteczności podejmowanych działań.
5. Działania profilaktyczne promujące styl wychowania dzieci bez przemocy

DZIAŁANIA

1. Przeprowadzanie specjalistycznych szkoleń dla: pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, funkcjonariuszy Policji w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej.
2. Diagnoza ilościowa i jakościowa zjawiska przemocy w Gminie Brańsk.
3. Systematyczna edukacja społeczności Gminy Brańsk poprzez lokalne środki przekazu, która ma przede wszystkim na celu zwalczanie stereotypów utrudniających pomaganie, a także uwrażliwienie na sytuację ofiar przemocy (zakup broszur, zamieszczanie w lokalnej prasie i gablotach stałych informacji, kampanie informacyjne i edukacyjne, itp.)
4. Zapoznanie (i wyczulenie) Zespołu Interdyscyplinarnego ds. **Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z następującym zakresem działań:**

1. analiza wniosków składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe i wywiadów środowiskowych pod kątem informacji o przemocy domowej,
2. przyjmowanie wniosków dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
3. występowanie z wnioskami do Prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie o znęcanie się nad rodziną,
4. występowanie do odpowiednich jednostek organizacyjnych i służb z wnioskami o podjęcie działań interwencyjnych lub prewencyjnych, w sprawach, gdzie ujawniono zagrożenie przemocą w rodzinie,
5. motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do wzięcia udziału w kompleksowym programie korekcyjnym dla sprawców przemocy domowej,
6. inicjowanie podejmowania natychmiastowych interwencji powstrzymujących przemoc,
7. monitorowanie prowadzonych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
8. prowadzenie całości dokumentacji w sprawach przemocy domowej, powoływanie i rozwiązywanie grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach, w składzie ustalonym w zależności od potrzeb.
9. Udzielanie bezpłatnych porad prawnych ofiarom przemocy domowej.

UWAGI KOŃCOWE

Kwota na realizację zadań zawartych w programie będzie ustalona w uchwale budżetowej na dany rok.

Przewodniczący Rady Gminy

Feliks Aleksander Wróblewski